yanyana

YEDİTEPE

MELİH CEVDET ANDAY

Kapak kompozisyonu: Oktay Günday
Kapak baskısı: Ekspres Matbaası

MELİH CEVDET ANDAY

YANYANA

(Resimler : Oktay Günday)

YEDİTEPE
YAYINLARI

YEDİTEPE YAYINLARI: 65

Ankara caddesi No. 54, Kat I

(Posta Kutusu 77, İstanbul)

Bu kitap 1956 yılı ekim ayında İstanbul'da
Baha Matbaası'nda dizilmiş ve basılmıştır.

SABAHAT'E

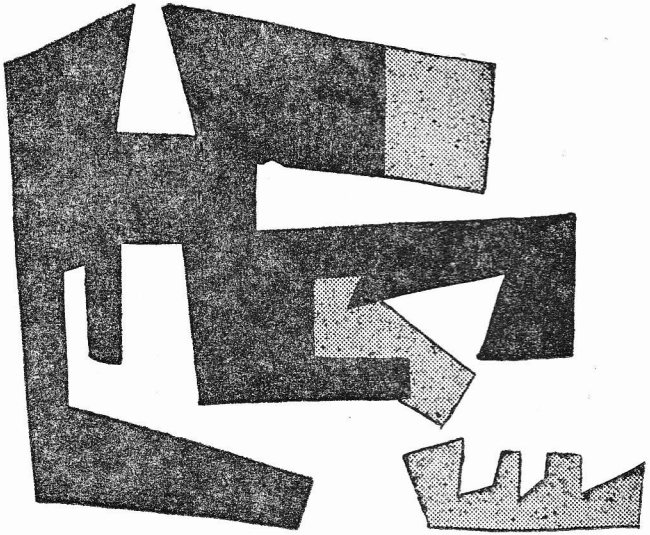
GELECEK

Protohippus atın ceddi
Dinothorium filin ceddi
Biz insanın ceddi..
GELECEK MUTLU İNSANIN.

FALTAŞI

Havada kuş yok
Yaprak kıpırdamıyor
Deniz bi kalıp olmuş
Boşandı boşanacak

Çın çın ötüyor sessizlik
Gerilmiş kolum bacağım
Faltaşı gibi bekliyorum
Tıkanacağım.

NERDEN ÇIKTI

Güneş çıktı ay çıktı
Yeryüzüne bitki çıktı
Hayvan çıktı
İnsan çıktı
Bunca emekten sonra
İsim çıktı, fiil çıktı..

Ya bu yalan
Bu yalan nerden çıktı?

BİZE BAĞLI

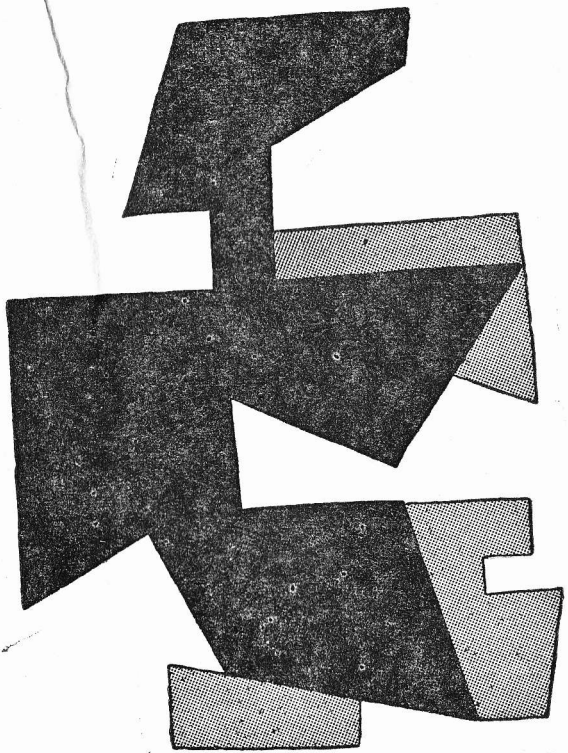
Bu akşam da gönlümüzce bitmediyse gün
Suçun yarısı bizim yarısı günün
Sanki yapının tuğlası bizsek harcı o
Onun da iyi olması lâzım
Onun da aklı kalbi namusu
Ya masmavi aydınlık ferah
Ya dikenli huzursuz bir uykusu
Gününü gün etmekten korkması lâzım.

Bu akşam da gönlümüzce bitmediyse gün
Demek tümü bizim omuzlarımızda yükün
Gelin buna bir çare bulalım
Bunca olduğumuz gayri yetmiyor
Yarın daha iyi adam olalım
Yarın daha sağlam daha akıllı
Yarın daha sevdalı daha haklı
Günün bize bağlı olduğunu bilelim.

YANYANA

Bu gürül gürül otların yanı başında
Ağacın gölgesine değdi değecek
Tam şeftalinin kokusu başlarken
Öpüşmiye kıl kadar bitişik
Akarsuyun burnunun dibinde

Bu zulüm, bu haksızlık, bu işkence

KAPI

Ağacın yanından geçiyorum
Ağaç yerli yerinde
Dönüp bakıversem birdenbire?

Soğuk taşlara basıyorum
Bütün ısınıyor tenim
Bu yangın bu kıyamet ne?

Güneşi yanıma alıyorum
Açıyorum önüme denizi
Ağaç taş güneş deniz
Aç biilâç hepsi.

Ben de sizdenim ben de
Yerli yerimdeyim ben de ağaç gibi
Taş gibi soğuk
Güneş gibi sıcak
Rahat mı rahat deniz gibi.

Bir gün dedim ki kendi kendime
Gözlerim de varmış demek
Ellerim ayaklarım gibi.
Bunu aklımla buldum.
Önce ellerim ayaklarım akıllandı
Sonra ellendi ayaklandı aklım
Artık işbölümü hak getire.

Ben yıktım bu kapıyı ben
Deliler gibi hayvanlar gibi
Karşıma çıktı ansızın
O mutlu güvenli doğal
O yalansız duru ilk
Yitik evren.

AKINCI RUHLAR
yahut
ÇALIŞAN KAZANIR

Metin ol oğlum gazozcu
Dökülen gazoz
Kırılan gazoz şişesi olsun
Zararın hadi bilemedin
Üç buçuk lirayı bulsun
Bir hafta dişini sıkar
Daha çok çalışırsın
Yeter ki akıncı ruhun bozulmasın
Teşebbüs gücün azalmasın
Rokfeller de böyle zengin oldu

Çalışan kazanır oğlum gazozcu!

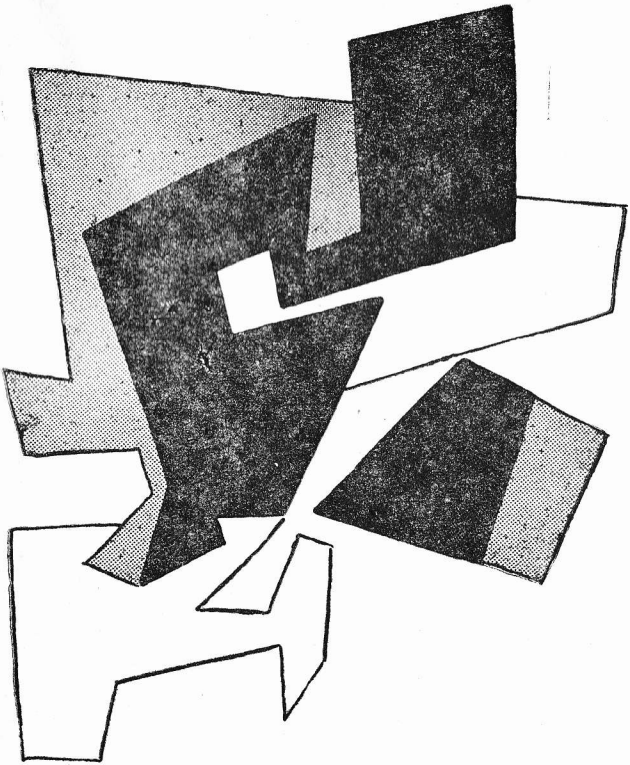
BİLMECELER

HİROŞİMA

Büyükbabam, babam, ben
Küçük oğlan, kız, damat...
Gelişimiz teker tekerdi
Gidişimiz cümbür cemaat.

A T O M
H

Evimin bir odası var
İçinde deli döner
Elektron
Çat burda çat ayın arkasında
Hem burda hem ayın arkasında
Çekirdek
Fenerin kapısını çaldım
Zırzopun biri açtı

ÖLÜM

Maviyi anlarsın.
Denizi anlarsın.
Mavi denizi
Zor anlarsın...

BARIŞ

Selâmımı kurda kuşa ilettim
Almıyana darılmadım iyettim
Bu elmayı kırk kişiye pay ettim

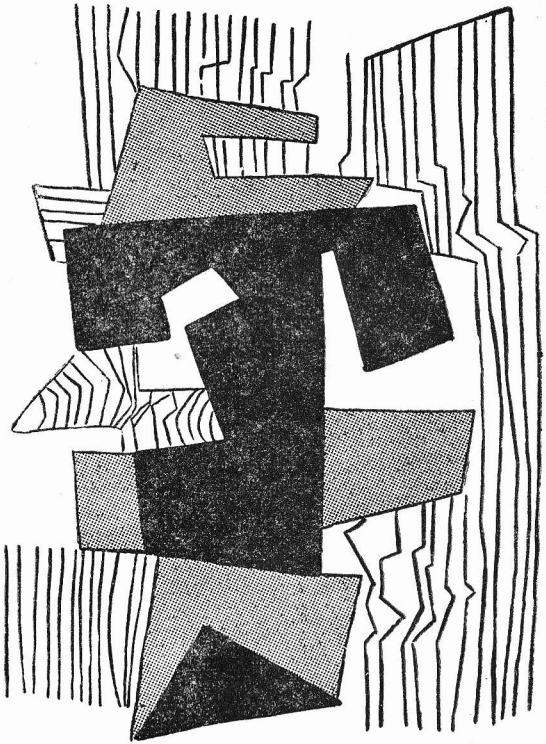
GÜZEL DÜŞ

KÖYDE BAŞKA

Hüsnü Bey'in lâstiği patlamış olur a
Lâstik bi yol yapıla dursun
Hüsnü Bey köy kahvesine oturmuş
Sırıtıyor köylülerin arasında.

Hüsnü Bey ne sırıtıyorsun Hüsnü Bey
Hiç mi köylü görmedin hayatında
Sizin inşaatta çalışanlar neydi
Mühürdar'daki inşaatta?

Hani küfrün bini bi paraydı...
Hani bir akşam üzeri Maçka'da
Yanından geçenler kimdi?
Hani karına demiştin ki
Bunlar adam olmaz demiştin Hüsnü Bey
Şimdi ne sırıtıyorsun Hüsnü Bey
Demek köylü köyde başka
Şehirde başka öyle mi?

İTO

İto ne arıyorsun hey
İğne arıyorum iğne
İğneyi ne yapıyorsun
Kese dikiyorum sana ne
Keseyi ne yapıyorsun
Para koyuyorum be

İto hey İto İto
Hey İto İto hey..

KUNDURA BOYACISINA, KİRAZ AĞACINA, ÇİNGENE KIZINA DAİR

Sabahleyin evden çıkıyorum
İnsanın işi var gücü var
Gidip bir parka oturuyorum

Bir boyacı dikiliyor der demez
Bakar da bakar potinlerime
Ne bakıyorsun bre
Keyif benim değil mi?
Boyatmıyacağım işte.

Nesini boyatacaksın, diyor içinden
Bir yandan da kaşını kaldırarak
"Şu yerdeki senin mi ağabey?" diyor.
Bakıyorum, ayağımın ucunda
Leş gibi pis bir tarak
Alıp tarağı gidiyor.

Derken işsizin, tembelin, haylazın biri
Karşımdaki sıraya oturuyor
Sadece otursa iyi
Oturmuş bir de düşünüyor.

Ne düşünüyorsun be adam?

"Ağaçları düşünüyorum, diyor
Ağaçların da yaşadığını düşünüyorum
Kökler dallar çiçekler...
Kulağımı gövdeye dayıyorum
Ağaçta gürültüler..."

Bakındı düşündüğü şeye
Sen kim ağaç kim efendi
Sen iş bulmaya bak kendine
Önce inzibat, itaat, disiplin
Sonra düşünme.

Herif vurdum duymaz
Boyuna düşünüyor

Bir kadın, diyor
Bir pencere, diyor
Kiraz ağacı, diyor

Hay Allah diyorum
İnsanın işi var gücü var
Kalkıp başka parka gidiyorum

Bir çingene kızı çıkıyor bu sefer
Falına bakayım diyor
Senin düşmanların var diyor

At bakalım çingene kızı

— Senin arkadaşların var diyor

At bakalım çingene kızı

— Senin sevgilin var diyor

At bakalım çingene kızı

Derken o işsiz tembel haylaz herif
Gene gelip karşıma oturuyor
Neler de neler düşünüyor
Hem korkmadan sevgiyle düşünüyor

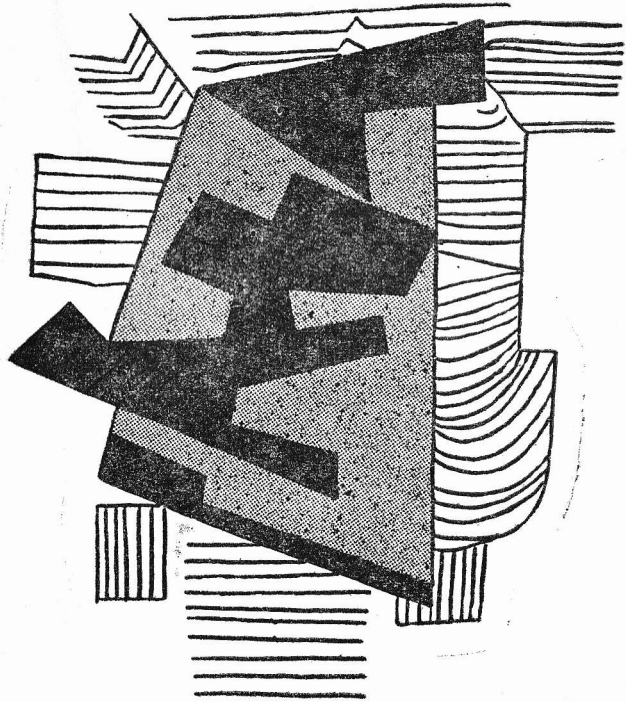
Memleket, diyor
İnsanlar, diyor
Barış, diyor

Adamın ayakları yerde
Başı göklerde
Düşünüyor.

GÜZEL DÜŞ

Amanın bu ne güzel düş böyle
Daha yıl varken ayın ondördüne
Işıyıvermiş dağın ardı
Şavkı vurmuş geceye

Uyanın çocuklarım hadi
Kalkın canlarım hadi
Çağırın bülbüllerim hadi
Uyanın kalkın bağırın be.

ANI

Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil bu anılacak şey değil
Apansız geliyor aklıma

Nerdeyse gün doğacaktı
Herkes gibi kalkacaktınız
Belki daha uykunuz da vardı
Geceniz geliyor aklıma

Sevdiğim çiçek adları gibi
Sevdiğim sokak adları gibi
Bütün sevdiklerimin adları gibi
Adınız geliyor aklıma

Rahat döşeklerin utanması bundan
Öpüşürken o dalgınlık bundan
Tel örgünün deliğinde buluşan
Parmaklarınız geliyor aklıma

Nice aşklar arkadaşlıklar gördüm
Kahramanlıklar okudum tarihte
Çağımıza yakışan vakur, sade
Davranışınız geliyor aklıma

Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil, unutulur şey değil
Çaresiz geliyor aklıma.

ANT

Senin üzerine babacan aydınlık
Her gün doğudan batıya yürüyen
Canımın yongası

Senin üzerine

Deniz toprak ağaç kuş gökyüzü
Kötü günlerden dönen çember
Gelecek güzel günlere

Gelecek güzel gün üzerine

Dökülen ter
Dökülen göz yaşı
Dökülen kan

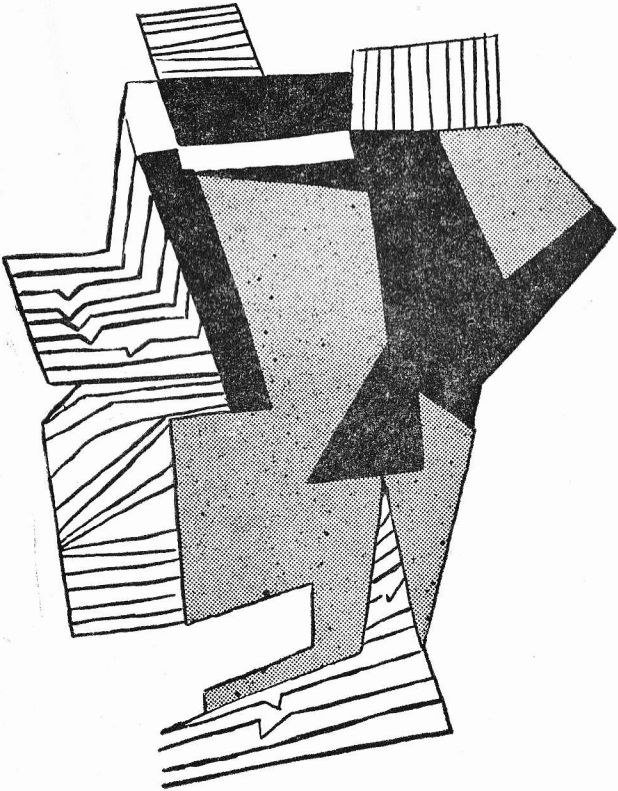
Bunca yitik ülkü üzerine

Beynimdeki fosfor
Kanımdaki yuvar
Üreme gücüm

Öptüğüm dudak üzerine

Gerçeğimde düş
Düşümde gerçek
İnancım benim dikili ağacım

Senin üzerine

OLSUN DA GÖR

— Mehmet Ali Aybar'a —

O gün gelsin neşemiz tazelensin de gör
Dünyayı hele sen bir barış olsun da gör
Seyreyle gülü bülbülü
Çifter çifter aylar gökyüzünde
Her gece ayın ondördü

Kuşlar geçecek damların üstünden
Kuşlar konacak dallara
Kanat seslerini duyup uyanırlarsa
Gene kuşlarla uyusun çocuklar
Olanı biteni anlatma.

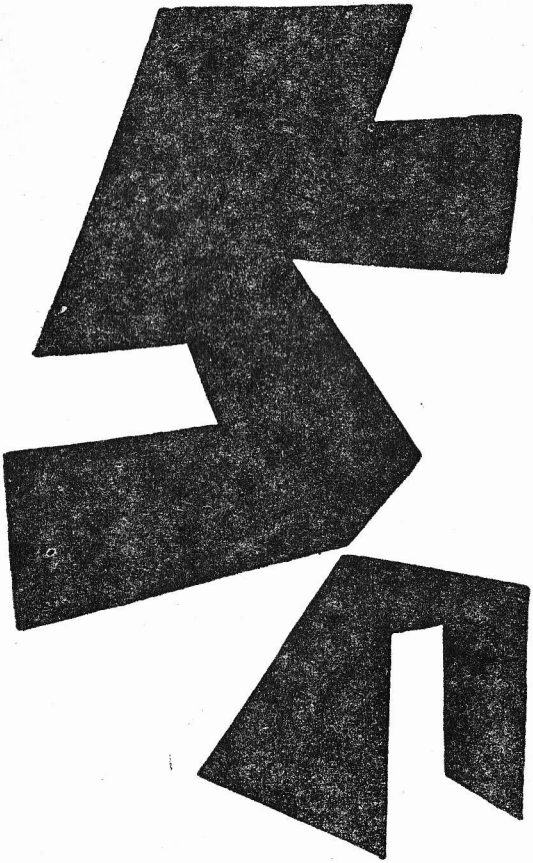
Hiç görmediğim şey bu
Kurdun gözü yılmış sürüden
Elmanın yarısı soğuk yarısı sıcak
Ağulu bitkilere dolanmış salkım
Güneşten yağmur boşanacak

Yetsin demir çağının beyliği
Yeni bir gün başlıyor demek
Yeryüzünde korkusuz yaşamak
İki milyar kişiye bir dünya
İki milyar kişiye iki milyar ekmek

Yazık olur bu düş yarı kalırsa
Barış günü insan hakkı yenirse
Köroğlu'nun sözü dinlenmelidir
Sivas ilinin Banaz köyünden
Pir Sultan Aptal dirilmelidir

Ah günüm yetse görmiye seni
Seni övmiye gücüm yetse
Barış çağı altın çağ
Son ozanı ben olayım bu özlemin
Bu özlem bitse

O gün gelsin neşemiz tazelensin de gör
Dünyayı hele sen bir barış olsun da gör
Seyreyle deli ozanı
Baştan başa sevda baştan başa tutku
Dili baldan tatlı.

İÇİNDEKİLER

YANYANA

Gelecek 7
Faltaşı 8
Nerden Çıktı 11
Bize Bağlı 12
Yanyana 14
Kapı 17
Akıncı Ruhlar 20

BİLMECELER

Hiroşima 23
Atom 24
Ölüm 27
Barış 28

GÜZEL DÜŞ

Köyde Başka 31
İto 35
Kundura Boyacısına, Kiraz Ağacına, Çingene Kızına Dair 36
Güzel Düş 42
Anı 45
Ant 48
Olsun da Gör 51

MELİH CEVDET ANDAY'IN ÖTEKİ ŞİİR KİTAPLARI

Rahatı Kaçan Ağaç 1945

Telgrafhane 1952

YEDİTEPE

ON BEŞ GÜNLÜK FİKİR VE SANAT GAZETESİ

Sahibi: Hüsamettin Bozok
(Kuruluş Tarihi: 1 nisan 1950)

★

YEDİTEPE, edebiyat, tiyatro, sinema, musiki, resim, sanat aktüalitesini yakından takibeder, tahlil ve tenkitleriyle birlikte okuyucularına bildirir.

★

Fiyatı 50 kuruş, yıllık abonesi 600, altı aylık 1200 kuruştur. Yabancı memleketlere fiyatlar bir buçuk mislidir.

★

İstiyenlere meccani örnek sayı gönderilir.

★

POSTA KUTUSU 77 — İSTANBUL

YEDİ TEPE
GAZETESİ ve YAYINLARI
İSTANBUL
1950

Fiatı 100 Kuruş